

Piken med svovelstikkene

Det var så gruelig kalt. Det snødde og det begynte å bli mørk aften. Det var også den siste aften i året, nyttårsaften. I denne kulden og i dette mørket gikk på gaten en liten, fattig pike med bart hode og nakne føtter. Ja hun hadde jo riktignok hatt tøfler på da hun kom hjemmefra. Men hva kunne det hjelpe! Det var meget store tøfler, hennes mor hadde sist brukt dem, så store var de, og dem tapte den lille, da hun skyndte seg over gaten i det to vogner fór så gruelig sterkt forbi. Den ene tøffelen var ikke å finne og den andre løp en gutt med. Han sa at den kunne han bruke til vugge, når han selv fikk barn.

Der gikk nå den lille pike på de nakne små føtter, som var røde og blå av kulde. I et gammelt forkle holdt hun en mengde svovelstikker, og en bunt gikk hun med i hånden. Ingen hadde den hele dag kjøpt av henne. Ingen hadde gitt henne en skilling. Sulden og forfrossen gikk hun og så så forkuet ut, den lille stakkar! Snøfnuggene falt i hennes lange gule hår, som krøllet så pent om nakken, men den stas tenkte hun riktignok ikke på. Ut fra alle vinduer skinte lysene og så luktet det i gaten så deilig av gåsesteik. Det var jo nyttårsaften, ja det tenkte hun på.

Henne i en krok mellom to hus, det ene gikk litt mere frem i gaten enn det andre, der satte hun seg og krøp sammen. De små ben hadde hun trukket opp under seg, men hun frøs ennå mere, og hjem turde hun ikke gå. Hun hadde jo ingen svovelstikker solgt, ikke fått en eneste skilling, hennes far ville slå henne. Og kaldt var det også hjemme, de hadde kun taket like over dem og der pep vinden inn, skjønt det var stappet strå og kluter i de største sprekker. Hennes små hender var nesten ganske døde av kulde. Akk! En liten svovelstikke kunne gjøre godt. Turde hun bare trekke en ut av bundet, stryke dem mot veggen og varme fingrene. Hun trakk en ut. «Ritsch!» Hvordan den freste, hvordan den brente! Det var en varm, klar lue, likesom et lite lys, da hun holdt hånden om den. Det var et underlig lys! Den lille pike syntes hun satt foran en stor jernkakkellovn med blanke messingkuler og messingtromme. Ilden brente så velsignet, varmet så godt! Nei, hva var det! - Den lille strakte allerede føttene ut for også varme disse, - - da slukket flammen, kakkellovnen forsvant, - hun satt med en liten stump av den utbrente svovelstikken i hånden.

En ny ble strøket, den brente, den lyste, og når skinnet falt på muren, ble denne gjennomsiktig, som en blomst. Hun så like inn i stuen, hvor bordet sto dekket med en skinnende hvit duk, med fint porselen, og deilig dampet den stekte gåsen, fylt med svsker og epler! Og hva som var enda prektigere, gåsen hoppet fra fatet, vraltet hen over gulvet med gaffel og kniv i ryggen. Like hen til den fattige pike kom den. Da slukket svovelstikken og det var kun den tykke, kalde mur å se.

Hun tente en ny. Da satt hun under det deiligste juletre. Det var ennå større og mere pyntet, enn det hun gjennom glassdøren hadde sett hos den rike kjøpmann, nå sist jul. Tusende brennende lys på de grønne grener og fargerike bilder, lik de som pyntet butikkvinduene, så ned til henne. Den lille strakte begge hender i været – da slukket svovelstikken. De mange julelys gikk høyere og høyere, hun så de var nå de klare stjerner, en av dem falt og gjorde en lang ildstripe på himlen.

«Nå dør det en!» sa den lille, for gamle mormor, som var den eneste som hadde vært god mot henne, hun nå var død, hadde sagt: Når en stjerne faller, går det en sjel opp til Gud.

Hun strøk igjen mot muren en svovelstikke, den lyste rundt om, og i glansen stod den gamle mormor, så klar og så skinnende, så mild og velsignet.

«Mormor!» ropte den lille, «Å ta meg med! Jeg vet du er borte når svovelstikken går ut; borte likesom den varme kakkellovnen, den deilige gåsesteken og det store velsignede juletreet!» - og hun strøk i hast den hele rest av svovelstikker som var i bunten, hun ville så gjerne holde på mormor. Og svovelstikkene lyste med en sådan glans at det var klarere enn ved den lyse dag. Mormor hadde aldri før vært så vakker, så stor. Hun løftet den lille pike opp på sin arm, og de fløy i glans og glede, så høyt, så høyt. Og det var ingen kulde, ingen hunger, ingen redsel, de var hos Gud!

Men i kroken ved huset satt i den kalde morgenstund den lille piken med røde kinn, med smil om munnen - død, frosset i hjel den siste aften i det gamle år. Nyttårmorgen gikk opp over det lille liket som satt med svovelstikkene, hvorav et knippe var nesten brent. Hun har villet varme seg! sa man. Ingen visste hva skjønnhet hun hadde sett, i hvilken glans hun med gamle mormor var gått inn til nyttårs glede!